

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 września 2013r. w Suwałkach

sprawy **J. T.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę emerytury

w związku z odwołaniem J. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 21 stycznia 2013r. znak (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję i wznowia J. T. wypłatę emerytury od dnia 22 listopada 2012r.;**
- 2. znosi wzajemnie koszty postępowania pomiędzy stronami.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 21.01.2013r. wznowił J. T. na jej wniosek z dnia 12.12.2012r. wypłatę emerytury od dnia 1.12.2012r., wskazując w niej przy tym jej wysokość i potrącenia podatku i składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz termin wypłaty.

W odwołaniu od tej decyzji J. T. wniosła o jej uchylenie i wznowienie wypłaty emerytury z dniem 1.02.2012r.

Wskazała, że wcześniej organ rentowy wstrzymał wypłatę jej emerytury decyzją z dnia 9.03.2012r. przyjmując za podstawę prawną wstrzymania art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). W dniu jednak 13.11.2012r. Trybunał Konstytucyjny wyrokiem o sygn. akt K 2/12 orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych ora niektórych innych ustaw, w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodany przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16.12.2010r. w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku więc z tym wyrokiem decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 9.03.2012r. o zawieszeniu wypłaty jej emerytury była niezgodna z prawem, a tym samym i decyzja z dnia 21.01.2013r. o wznowieniu wypłaty jej emerytury z dniem 1.12.2012r. jest również niezgodna z prawem w części dotyczącej daty wznowienia wypłaty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wskazał mianowicie, że z dniem 1.01.2011r. weszła w życie ustawa z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726). Na mocy art. 6 tej ustawy, do ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wprowadzono art. 103a, zgodnie z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Jednocześnie w myśl art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przepisy ustawy, o której mowa w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 1.10.2011r.

W związku więc z tym, iż J. T. zatrudniona w Urzędzie Gminy w Ś. uzyskała prawo do emerytury przyznanej dnia 1.08.2010r. decyzją z dnia 21.10.2010r., ZUS wstrzymał jej decyzją z dnia 9.03.2012r. z dniem 1.02.2012r. wypłatę tej emerytury. Decyzją też z dnia 1.02.2012r. zobowiązał J. T. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.10.2011r. do 31.01.2012r.

Od złożonych przez J. T. odwołań od tych decyzji Sąd wyrokiem z dnia 27.04.2012r. sygn. akt III U 171/12 umorzył postępowanie w zakresie decyzji z dnia 25.01.2012r. oraz zmienił decyzję z dnia 1.02.2012r. Po rozpoznaniu apelacji Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 20.11.2012r. oddalił apelację organu rentowego i orzeczenie stało się prawomocne z dniem 20.11.2012r.

Dalej organ rentowy wskazał, że owszem, Trybunał Konstytucyjny wyrokiem opublikowanym w Dzienniku Ustaw z dnia 22.11.2012r. stwierdził, że art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. zmieniającej przepisy ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt. 2 ustawy zmieniającej, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011r. bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, uznał za niezgodne z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji, jednakże w myśl art. 135 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia, wypłatę wznowia się od miesiąca ustania tej przyczyny, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano z urzędu decyzję o jej wznowieniu.

W oparciu więc o przepis art. 135 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pozwany podjął wypłatę emerytury od dnia 1.12.2012r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek (z dnia 12.12.2012r.).

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie tylko co do nieznaczej części jest uzasadnione.

W sprawie nie ulega wątpliwości, że organ rentowy decyzją z dnia 9.03.2012r. (wcześniej uczynił to decyzją z dnia 25.01.2012r., która uchylił) wstrzymał J. T. wypłatę emerytury od dnia 1.02.2012r. w związku z treścią obowiązującego od dnia 1.10.2011r. art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS dodanym przez art. 6 pkt. 2 i art. 28 ustawy z dnia 16.10.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257 z 2010r. poz. 1726), który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. J. T. pozostawała bowiem bezpośrednio przed dniem przyznania w drodze decyzji organu

rentowego prawa do emerytury (tj. 21.10.2010r.), jak i po jej przyznaniu, cały czas w zatrudnieniu u tego samego pracodawcy. Tymczasem Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13.11.2012r. stwierdził, że art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r., o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r., Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16.12.2010r. w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie natomiast z art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz. 483), orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, chyba że Trybunał Konstytucyjny określi inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Wyrok zaś Trybunału Konstytucyjnego został ogłoszony w dniu 22.11.2012r. Z tym więc dniem wszedł w życie i z tym dniem stosownie do powołanej normy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej art. 103a utracił moc obowiązującą wobec J. T.. Do dnia tymczasem 21.11.2012r. obowiązywał J. T. jak i inne osoby, które znalazły się w takiej samej sytuacji, a więc nabyły prawo do emerytury przed dniem 1.01.2011r.

Wskazać należy, że ust. 3 art. 190 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jednoznacznie wskazuje, że utrata mocy obowiązującej zakwestionowanego przez Trybunał Konstytucyjny aktu normatywnego następuje z dniem ogłoszenia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Wszakże stanowi on, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten nie może przekroczyć osiemnastu miesięcy, gdy chodzi o ustawę, a gdy chodzi o inny akt normatywny – dwunastu miesięcy. W przypadku orzeczeń, które wiążą się z nakładami finansowymi nie przewidzianymi w ustawie budżetowej, Trybunał Konstytucyjny określa termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego po zapoznaniu się z opinią Rady Ministrów.

Jakiegokolwiek więc argumenty, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. działa z mocą wsteczną od dnia 1.10.2011r. nie mają prawnego uzasadnienia. W obliczu przecież treści art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej nie można uważać, że wyroki Trybunału, stwierdzające niezgodność przepisu ustawy z Konstytucją są skuteczne od dnia wejścia w życie zakwestionowanego przepisu i przyczyna prawna wstrzymania wypłaty emerytury nigdy nie istniała.

Należy jeszcze podkreślić, że w momencie wstrzymania J. T. wypłaty świadczenia emerytalnego do dnia 21.11.2012r. przepis uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją obowiązywał i należało go stosować. W tym też zakresie wskazać należy na art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, iż sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji i ustawom. Zatem pomimo, iż przepis był niekonstytucyjny już od momentu jego uchwalenia, to sędzia, ale również pracownik innego organu np. ZUS-u, nie może podnosić, iż jego zdaniem przepis jest niekonstytucyjny i dlatego nie będzie go stosował. Stosowne kompetencje w zakresie stwierdzania niekonstytucyjności ustawy z ustawą zasadniczą posiada tylko Trybunał Konstytucyjny, co wynika z art. 188 ust.1 Konstytucji RP. Sędziowie posiadają uprawnienia do stwierdzenia niekonstytucyjności przepisów, ale aktów niższej rangi niż ustawa np. uchwał, zarządzeń czy rozporządzeń. W sprawie rozstrzygnięcie opierało się o przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zatem nawet w przypadku gdyby Sąd zauważył, iż przepis jest niekonstytucyjny (jego zdaniem) nie mógł odmówić jego stosowania z uwagi na brak orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w tym zakresie, a takie zapadło dopiero w dniu 13.11.2012r.

Mając więc to na uwadze stwierdzić należy, że świadczenie emerytalne J. T. po wstrzymaniu jego wypłaty należało się jej ponownie od dnia 22.11.2012r. Z taką też datą organ rentowy winien jej wznowić wypłatę tego świadczenia. Winien bowiem w takich sprawach jak J. T. działać z urzędu. Poruszona bowiem kwestia w niniejszej sprawie miała bardzo istotne znaczenie dla wszystkich zainteresowanych ubezpieczonych, którzy nabyli prawa emerytalne w okresie czasu od 8.01.2009r. do 31.12.2010r. i cały czas pozostawali w zatrudnieniu u tego samego pracodawcy przed przyznaniem emerytury jak i po jej przyznaniu bez rozwiązania przed jej przyznaniem stosunku pracy. Nie można zasłaniać się tu treścią powołanego przepisu art. 135 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowi, że w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia, wypłatę wznowia się od miesiąca ustania tej przyczyny, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub

wydano z urzędu decyzję o jej wznowieniu. Przecież jeżeli Trybunał Konstytucyjny kwestionuje jakieś przepisy to w stosunku do zainteresowanych właściwy stan prawny winien być zastosowany z datą ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego zwłaszcza, że ma go zastosować instytucja państwowa.

Z tych też wszystkich względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i wznowił J. T. wypłatę emerytury od dnia 22.11.2012r.

Z uwagi na wynik sprawy, na zasadzie art. 100 kpc zniósł wzajemnie koszty postępowania pomiędzy stronami.

PW/bd